

Evropským hodnotám pornoherce Jandy došly peníze. Odcházejí dárči, organizace se drolí

- CZ24 News | 4. července 2023

ČESKO: Podle článku na serveru E15 je Jandova organizace Evropské hodnoty téměř v troskách. Došly peníze, odcházejí lidé i sponzoři. Tato provládní aktivistická neziskovka, která hodlala radit všem, za peníze daňových poplatníků bojovala proti nezávislým informacím a webům, tvářila se jako pupek světa a její ředitel, bývalý poronoherec, se fotil s kdekým politikem či celebritou nakonec asi dojde na svojí ničím nepodloženou pýchu. Snad se tedy i u nás blýská na lepší časy. Co napsali na E15? Přečtěte si:

Think-tank Evropské hodnoty přepálil expanzi a dostal se do finančních problémů. Kvůli úsporám odešly desítky zaměstnanců včetně týmu pro boj s dezinformacemi, na který útočil exprezident Miloš Zeman i prokremelská scéna.

Sen o velké organizaci o desítkách analytiků ale před pár měsíci skončil a po rychlé expanzi přišel pro mnohé ze zaměstnanců nečekaný náraz. O práci náhle přišly desítky lidí. „Nedokázali jsme udržitelně financovat tak rozsáhlý tým. Minulý rok jsme se prakticky zdvojnásobili,“ vysvětluje ředitel Jakub Janda. Důvodem byl válečný konflikt na Ukrajině a snaha Evropských hodnot pomoci tamním odborníkům a poskytnout jim zázemí pro jejich práci.

Nastal také odliv dárců. Ti se postupně začali orientovat na pomoc přímo na ukrajinském území a řada z nich nabyla pocitu, že se politická situace v České republice stabilizovala. Proruského prezidenta Miloše Zemana vystřídal Petr Pavel. Premiéra s masivním střetem zájmů Andreje Babiše (ANO) zase Petr Fiala z ODS. Při pohledu na celý region si Česká republika vedle Maďarska, Slovenska a Polska vede v otázce právního státu a občanské společnosti dobře.

Dalším faktorem bylo, že některá témata ztratila politickou podporu. „Měli jsme v Česku největší tým, který se zabýval dezinformacemi, ale to téma tu má bohužel nějaký politický strop. Vláda zabila svůj akční plán proti dezinformacím a většina tuzemských donátorů nám v interní komunikaci řekla: „My tu podporujeme věci týkající se dezinformací a ani tahle dobrá vláda to nechce dělat, tak my na to kašleme taky, tam k žádnému velkému posunu nedojde,“ popisuje Janda.

Kromě tématu dezinformací a ruského vlivu musely Evropské hodnoty rychle ukončit řadu dalších projektů. Například teprve nedávno vytvořené týmy, které se zabývaly monitorováním situace v Maďarsku či na Balkáně. Otevření slovenské a ukrajinské kanceláře skončilo kvůli financím fiaskem a think-tank musel své snahy vzdát.

Finanční problémy podle zdrojů E15 řadu lidí uvnitř Evropských hodnot překvapily. „Na výročním summitu Evropských hodnot, kde byl i prezident Petr Pavel, to z nich bylo cítit. Někteří říkali, že byli v šoku, protože se jim zdálo, že se vše ubírá správným směrem,“ popsal jeden ze zdrojů z bezpečnostní komunity.

ROZŠTĚPENÍ A TRANSFORMACE

Evropské hodnoty jako organizace sice nezanikají, výrazně se ale zmenší. Z původních zhruba třiceti lidí jich zůstane zhruba desítku, která se soustředí pouze na oblast jihovýchodní Asie. „Zejména

půjde o téma českých závislostí na Číně a budování našeho politického, obchodního a bezpečnostního vztahu s Tchaj-wanem," řekl v rozhovoru pro E15 Janda.

Program Kremlin Watch, který monitoroval ruský vliv v Česku a zabýval se dezinformacemi, se od Evropských hodnot oddělí a vznikne samostatné Centrum pro informovanou společnost.

„Centrum zakládáme, protože se chceme i nadále věnovat tématům, kterým rozumíme a která považujeme za důležitá, tedy ruskému vlivu a dezinformacím, vzdělávání v oblasti bezpečnostní politiky a podpoře žen v bezpečnosti a dalších sektorech. Primárně se chceme věnovat Česku a Slovensku, a to zejména ve spolupráci s dalšími nevládními aktéry, kteří se podobným tématům také věnují," řekla E15 Veronika Víchová, jež program v Evropských hodnotách vedla.

Spolu s ní odcházejí z bývalé organizace do nového projektu další čtyři lidé. Startovat by měl v první polovině září. „Rádi bychom propojili naši vlastní odbornost s dalšími experty a výzkumníky i mimo oblast bezpečnosti. Spolu s partnery z občanského sektoru se chceme věnovat i veřejným aktivitám včetně komunikačních kampaní," popisuje Víchová změny, které jejich práci čekají po odchodu z Evropských hodnot.

Bývalý vládní zmocněnec pro oblast médií a dezinformací Michal Klíma hodnotí působení Evropských hodnot v debatě o fake news pozitivně. „Jsou příkladem nevládní organizace, která podávala výkon, jež by státní organizace za stejné peníze nedodaly," míní.

„Bohužel stát neumí a nechce neziskový sektor podpořit ani tam, kde mu jeho činnost šetří prostředky a kdy za něj ani nemá náhradu. Činnost Evropských hodnot v oblasti podpory demokracie tu bude bohužel chybět, a to právě ve chvíli, kdy je velmi zapotřebí," doplnil Klíma.

O militarizaci debaty a zneužívání slova dezinformace k potlačení některých názorových proudů publikovala odborný článek například dvojice výzkumníků Jan Daniel a Jakub Eberle pro Sociologický časopis.

Nejvýraznějším kritikem boje proti dezinformacím a sestavování seznamů dezinformačních serverů v podání Evropských hodnot byl exprezident Miloš Zeman. V roce 2016 na organizaci odkazoval ve svém projevu na druhý svátek vánoční ze své pracovny v Lánech. „Nepřál bych si, aby naše ministerstvo vnitra bylo jakýmsi novodobým Koniášem a aby jakýsi pornoherce sestavoval seznam nepotřebných serverů," řekl.

Pornohercem hlava státu odkazovala na skandál, který vypukl poté, co někdo na internetu upozornil na erotické video Jakuba Jandy. Stalo se to krátce poté, co se Evropské hodnoty začaly intenzivněji věnovat agendě ruského vlivu, a panuje podezření, že to byla cílená diskreditační kampaň.

KONTROVERZNÍ VÝZKUM

Evropské hodnoty čelily kritice i za kvalitu některých analytických výstupů pro veřejnost, které pracovaly s extrémními scénáři a byly vypracovány nevědeckou metodikou. V roce 2016 vyšla v Lidových novinách polemika od osmi autorů z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, Ústavu mezinárodních vztahů, Metropolitní univerzity Praha a z Asociace pro mezinárodní otázky.

„Byla tu jistá nespokojenost, že se tu někdo zaštiťuje kvazivědeckými metodami a expertizou, které jsou velmi nepřesné. Metodologie nepoužili korektně, a tak výstupy byly manipulativní. Co si pamatuji, tak podklady pro studii vycházely z dotazníků zaslaných do odborné komunity s tím, co bezpečnostního se může stát v Evropě. Z toho byla vypočítaná pravděpodobnost, že ve Francii může vzniknout občanská válka, což byl v mnoha ohledech nesmysl," říká jeden ze signatářů Jan Daniel,

který nyní působí jako seniorní výzkumník v Ústavu mezinárodních vztahů.

Autoři často citují dokument Evropských hodnot jménem Výhled vývoje vnějšího bezpečnostního prostředí ČR. V něm se pracuje s procenty, jak je určitý scénář pravděpodobný. Kromě občanské války ve Francii se ještě mluvilo třeba o použití jaderných zbraní na neobydlené oblasti v Pobaltí, kdyby došlo k větší konfrontaci mezi NATO a Ruskou federací. V obou případech byla pravděpodobnost desítky procent.

„Hodně těch sporů bylo ideových. To se týkalo hlavně tématu migrační krize,“ nahlíží na kritiku zpětně ředitel Evropských hodnot Jakub Janda. Organizace se později zaměřila na práci s politickým, byznysovým a bezpečnostním establishmentem místo toho, aby se snažila produkovat výstupy připomínající recenzované studie. „Dělat takové výstupy není naše role,“ vysvětlil Janda rozhodnutí.

Řada práce se přesunula do zákulisí, kde se naplno projevil Jandův talent. Byl schopný propojovat bezpečnostní experty a úředníky s novináři. Díky tomu dokázal do veřejného prostoru tlačit třeba složité téma dostavby jaderné elektrárny v Dukovanech, kde hrozilo, že tendr bude zmanipulovaný ve prospěch Ruska. Kdyby jaderné bloky skutečně stavěli Rusové, mohlo by to mít pro Českou republiku výrazná bezpečnostní rizika. Zvláště v současné době, kdy Rusko napadlo Ukrajinu.

INKUBÁTOR TALENTŮ A HISTORICKÝCH MOMENTEK

Evropské hodnoty si mohou připsat ještě jeden talent. Z jejich řad vzešli důležití úředníci. Bývalý šéf organizace a jeden ze zakladatelů Radko Hokovský v současné době působí jako tajemník prezidenta Petra Pavla.

Organizace začala působit v roce 2005 krátce po vstupu České republiky do EU. Skupina mladých lidí se snažila poznat, jak funguje unie uvnitř, a řada z nich působila jako asistenti prvních europoslanců. Později se Evropské hodnoty začaly více orientovat na bezpečnostní problematiku. Výrazně na sebe upozornily agendou kolem migrační krize a z malého think-thanku v ústraní se jeho zaměstnanci stále více dostávali do médií.

Podle dat agentury Newton se zmínky o Evropských hodnotách v roce 2013 objevily jen ve 29 případech. V roce 2016 to už bylo 745 případů. Největšího zájmu pak v citovanosti v médiích dosáhly v roce 2018 mimo jiné i kvůli většímu zájmu veřejnosti a novinářů o téma dezinformací. V roce 2020 a na začátku pandemie nastal zlom a Evropské hodnoty se už definitivně zaměřily na práci s odbornou veřejností spíše než na komentování aktuálního dění.

Evropské hodnoty také uměly dostat na své akce velmi vysoce postavené politiky a zástupce prestižních zahraničních think-tanků. Letos na jejich výroční summit dorazil prezident Petr Pavel a v jednom sále se setkal s tchajwanským ministrem zahraničí Josephem Wu. Bylo to poprvé, kdy se prezident jednoho z členských států NATO setkal v jednom sále s tchajwanským ministrem zahraničí. O události informovala třeba agentura Reuters a všimla si jí i zahraniční média.

Vztahy s Tchaj-wanem jsou všude na světě komplikované, protože Česká republika a většina zemí na světě ostrov neuznává jako nezávislý stát. Čína ho navíc považuje za jednu ze svých provincií, nad níž ztratila dočasně kontrolu, a usilovně se snaží o připojení ostrova s vlastní autonomní demokratickou vládou. Jakékoli jednání s Tchajwanci jako suverénním státem považuje Peking za překročení červené linie a vždy diplomaticky protestuje. I přes stále vřelejší vztahy mezi Tchajwanci a českou stranou jsou někdy tuzemští politici opatrní a hlídají zavedený protokol, aby Čínu příliš nepopudili.

Podle informací E15 z několika zdrojů měl například Petr Pavel přijít na summit Evropských hodnot středem místnosti mezi posluchači a přitom těsně minout tchajwanského ministra zahraničí. V ten moment měla vzniknout fotografie, která by navenek ilustrovala blízký vztah obou zemí. Na poslední chvíli se ale tým prezidenta rozhodl jít zadem a Josepha Wu minout z delší vzdálenosti, aby k původnímu záměru nebyla příležitost a setkání nepůsobilo v diplomacii tak třaskavě.

Ředitel Evropských hodnot Janda se objevoval na nespočtu fotografií z česko-tchajwanských návštěv. Při historické návštěvě předsedkyně sněmovny Markéty Pekarové Adamové (TOP 09) v Tchajpeji stojí uprostřed fotografie. Objektivy ho za roky jeho působení zachytily vedle politiků i vrcholných generálů z NATO.

Evropské hodnoty jsou první českou zkušeností s politickým think-tankem amerického stylu. Velkou roli hrála i propagace celé organizace, která jeden čas hojně komentovala různá bezpečnostní témata v médiích, a agresivní lobbying. Tamní analytici nepůsobili akademicky zdrženlivě, ale pouštěli se třeba i do silných výroků.

Sít kontaktů a propojení, které Evropské hodnoty vytvořily, bude na scéně působit ještě dlouho. V organizaci své první zkušenosti sbíraly stovky mladých lidí, kteří nakonec skončili v bezpečnostní komunitě, v blízkosti politiky či diplomacie.

Tolik Jakub Zelenka na E15. My jen přejeme Jakubu Jandovi a jeho Evropským hodnotám rychlý odchod do zapomnění, kam již od svého počátku patří.

ZDROJ: COM/E15